

Nr 1258

Av herr **Hansson** i Skegrie m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 134, med förslag till jordhävdslag m. m.

(Lika lydande med motion nr 1092 i Första kammaren)

I Kungl. Maj:ts proposition nr 134 föreslås att den nuvarande lagen om uppsikt å jordbruk ersätts med en jordhävdslag.

Ingripande med stöd av den nya lagen avses bara få ske för att skydda jordbruk som har förutsättningar för rationell drift eller för att tillvarata möjligheter till strukturrationalisering. Den nya lagen erbjuder däremot inget skydd för miljö- och naturvårdsintressena utan dessa får i fortsättningen helt tillgodoses genom naturvårdslagen och andra åtgärder som statsmakterna vidtar.

En sådan ordning förutsätter ett nära samarbete mellan naturvårdsmyndigheterna och de organ som handlägger frågor om jordbrukets rationalisering. Som framhållits av lantbruksstyrelsen vid remissbehandlingen av förslaget till jordhävdslag kan det vara ändamålsenligt att ålägga lantbruksnämnderna att informera naturvårdsmyndigheterna om förändringar i jordbruket som kan ha betydelse från naturvårdssynpunkt och därmed ge dessa större möjligheter att snabbt behandla frågan om skyddsåtgärder då landskapsbilden eller andra miljö- och naturvärden hotas. Ett sådant förfarande bör kunna utgöra ett värdefullt komplement till det samarbete som redan förekommer mellan de olika myndigheterna.

Behov av sådan rapportering föreligger inte bara då förändringar vidtas i jordbruksdriften i samband med sammanläggningar av brukningsenheter utan också då mark tas ur produktion i jordbruket för att utnyttjas för bebyggelse eller liknande ändamål. Särskilt då sådan mark ligger i reserv för kommande behov hålls den ofta i dålig hävd, och miljö- och naturvärden eftersätts. Inte minst i de större städernas ytterområden finns nu stora arealer, där igenväxningen skapat en föga tilltalande landskapsbild.

I det föreliggande förslaget till jordhävdslag förutsätts vidare att lagen inte skall vara tillämplig på mark som tillhör staten. Som motiv för detta anför departementschefen att det är onödigt att gentemot staten tillämpa jordhävdslagens speciella procedur.

Enligt vår mening bör uppsiktslagen göras tillämplig på all jord oberoende av vem som är ägare. Som framhålls i propositionen har alla ägarkategorier samma intresse av att den föreslagna lagstiftningen kommer till stånd. Övervägande skäl talar då för att lagen, som enligt förslaget skall tillämpas på t. ex. mark som tillhör kyrkan, kommuner och universitet, även får gälla mark som tillhör staten. Att i

detta sammanhang göra undantag för mark som ägs av kronan ter sig så mycket mera omotiverat som anmodan att återställa hävden, föreläggande och förbud i regel skall riktas mot brukaren och endast i andra hand mot den som äger marken.

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 134 måtte besluta

1. att jordhävdslagen skall vara tillämplig jämväl på jordbruksmark som tillhör staten;
2. att uttala att lantbruksnämnderna bör åläggas att informera naturvårdsmyndigheterna om sådana förändringar i jordbruket som kan ha betydelse från naturvårdssynpunkt, i enlighet med vad som anförts i motionen; samt
3. att uppdra åt vederbörande utskott att utarbeta erforderlig lagtext.

Stockholm den 11 november 1969

Nils G. Hansson (cp)
i Skegrie

Arne Persson (cp)
i Heden

Bertil Jonasson (cp)

Tage Sundkvist (cp)

Stig Josefson (cp)
i Arrie